Trichinelóza

22.04.2026

V České republice byl letos potvrzen výskyt svalovce (trichinella) u prasete divokého dovezeného z Maďarska.

Co je to trichinelóza? A jak je nebezpečná pro lidi?

Trichinella spiralis neboli svalovec stočený je parazit z kmene hlístic. Hostitelem jsou savci včetně člověka a ptáci. Onemocnění způsobené larvami tohoto parazita se nazývá trichinelóza.

Člověk se může nakazit pozřením nedostatečně tepelně upraveného masa, ve kterém jsou zapouzdřené larvy svalovce. Po pozření se v žaludku pouzdro rozpustí, larvy přecházejí do tenkého střeva, kde parazité pohlavně dospějí, proběhne jejich kopulace a samice se zavrtají do střevní sliznice. Vyprodukují stovky larev. Larvy pronikají do lymfatické soustavy, dále do krve, která je roznese do svaloviny. Tam se larvy zapouzdří.

Během pobytu parazita ve střevech se objevuje průjem, nevolnost, zvracení, vředy a zánět střev. Ve fázi, kdy larvy migrují a dostávají se do svalů, má nemocný horečku, začervenání kůže, otoky obličeje, bolest

svalů, snížení funkce svalů (včetně dýchacích) a může mít i poruchy vidění. Trichinelóza může skončit i smrtí.

V České republice je nařízeno vyšetřovat všechna ulovená prasata divoká. Každý lovec je povinen odevzdat vzorek bránice na Státní veterinární ústav, kde je vyšetřen trávicí metodou. Vyšetření je plně hrazeno státem.

Proč se odebírá bránice divočáka?

Brániční pilíř je nejvyhledávanějším místem pro zapouzdření parazita. Pokud jsou larvy v mase přítomny, vyšetření je právě v bránici objeví nejspolehlivěji.

Maso z ulovených prasat je bezpečné konzumovat až po negativním vyšetření na trichinelózu a po vhodné tepelné úpravě. Dbejte proto na řádnou tepelnou úpravu masa z divočáků (alespoň 70°C po několik minut). Přemražení larvy přežívají.

Naposledy byl pozitivní vzorek na trichinellu zjištěn loni v září u divočáka uloveného v Moravskoslezském kraji.

Trichinelóza je velmi nebezpečné a bolestivé onemocnění. Naštěstí se u nás už mnoho desetiletí neobjevilo a pozitivní vzorky divočáků Státní veterinární ústav detekuje zřídka. Chovy prasat domácích jsou této nákazy prosté.

